

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cismădiei Nr. 3.

Se prenumeră și la poste și librării

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

Sibiu, 15 Februarie st. v.

Se împlinesc o sută de ani numărați dela ziua, în care Horia și Cloșca au ispășit marele păcat, la care abuzul de putere i-a împins pe părinții noștri.

Neam de oameni domoli din fire și cu deosebire mărginiți în trebuințele lor, Românii încetul cu încetul au ajuns robi ai pământului acestuia, gata de a se mulțumi cu o mică parte din roadele ce le scoteau prin munca lor din el, lăsând partea cea mare celor ce sciuseră a-și câștiga stăpânirea asupra lui. Și veacuri întregi de-a rândul ei au purtat cu îndelungă răbdare robia, care după vederile timpurilor de atunci era dreaptă. Ori cât de grea le-ar fi fost soarta, ei trebuiau să o poarte, căci erau risipiți, fără de legătură între dinșii și lipsiți de ori-ce pregătire pentru o luptă de desrobire.

Tocmai de aceea însă domni feudali erau puși la grea încercare de a abusa de puterea lor. Și ei n'au avut destulă prevedere, ca să reziste acestei încercări. Au fost prea neîndurători față cu robii lor, au cerut dela dinșii mai mult decât ei puteau să dea, i-au chinuit, i-au omorât chiar adeseori fără frică de păcat. Astfel Românul a adunat mânia în el, le-a lăsat-o drept moștenire copiilor sei și din generațiune în generațiune pornirea dușmănească a muncitorilor a devenit tot mai puternică.

Pe la finele secolului trecut această pornire a ajuns a fi covârșitoare.

După o pace îndelungată poporațiunea țărilor locuite de Români se sporise în proporțiuni mari și în același timp, înaintând întreaga societate în dezvoltare, se sporiseră și trebuințele claselor domnitoare. Pământul trebuia să hrănească mai mulți oameni, care aveau totodată și mai multe trebuințe ca în trecut.

Astfel conflictul dintre iobagi și stăpânii lor devine cu desăvârșire acut: stăpânii sporiți și cu exigențe mai mari cer mai mult ca în trecut, ear' iobagii, sporiți și ei, nu pot să le dea nici chiar atât.

Acest conflict nu putea să se rezolve fără de sgudui sociale, decât prin o sporire a productivității. Și pentru-ca să sporească productivitatea, Împărăteasa Maria Teresia a adus coloni din toate țările, le-a așezat pe câmpiile mănoase dela poalele Carpaților și a dat iobagilor dreptul de liberă migrațiune, pentru-ca prisosul poporațiunii îngrămădite în munții sterpi, să se coboare la vale și să-și evalueze mai bine munca în pământul roditor de pe șes.

În Ardeal însă această rezolvare pacinică a fost prestă puțin.

Nobilimea de aici nu voia cu nici un preț să renunțe la o parte din brațele muncitoare, de care dispuneau, căci față cu pământul lor, mai mult ori mai puțin stărpi, aceste brațe ele singure puteau să dea valoare moșiei părintesci.

Astfel starea iobagilor din Ardeal devenia din zi în zi mai nesuferită. Pe când

prilegii din țările vecine se așezau pe câmpiile mănoase, Ardeleanul stătea îndesuit în văile lui, încât o tradițiune ne spune, că Horia ar fi ținut, că e greu pământul de Români, că sînt mulți Români ca frunza și ca carba.

Încetul cu încetul dar', iobăgimea a ajuns la desnădejduire și a început a-și da pe față inclinarea de a nu li se supune stăpânilor. Unii se ridicau ca să părăsească țeara, alții se opuneau față cu stăpânii, ear' alții căutau ocrotire la împărăție. În loc de a lua măsuri profilactice contra acestei îndârjiri, nobilimea a crezut că va pute să-și țină pe iobagi cu forța în frâu. S'a întărit cordonul militar dela graniță, s'au deschis temnițele, și ani întregi de-a rândul țeara era plină de furci.

S'a ivit atunci în mijlocul Moților un om, care a prevădit primejdia, ce amenința atât pe iobagi, cât și pe nobili, și s'a opintit să o preîntîmpine. Horia, același Horia, care s'a dus în mai multe rânduri cu plângeri la împăratul, el nu a voit revoluțiunea, nu a pregătit spiritele pentru ea, el nu a făcut-o, ci mai virtos și-a dat silința să o facă de prisos, să ajungă la împăcarea spiritelor, să rezolve pe cale pacinică conflictul iscat între iobagi și nobili.

N'a isbutit, și reșcoala a venit asupra lui cum vine pohoiul pornit odată. Trebuia să se pună în fruntea ei, căci era omul designat de încrederea obștească și singur el putea spera, că o va stăpâni. Nu se putea însă ca un om să stăpânească o mânia pregătită veacuri întregi de-a rândul.

E tristă amintirea faptelor săvârșite de părinții noștri acum o sută de ani. Ori cât de triste însă, ele au venit ca o calamitate elementară, și nu ni-e rușine de ele, când ni le reamintim, ci numai o fioroasă jale ne cuprinde, că au fost oameni împinși spre ele și că oamenii acestia au fost chiar părinții noștri.

Cineva trebuia să le ispășească, pentru-ca să rămână întipărit în conștiința urmașilor, că sînt păcate grele asemenea fapte.

Sînt Horia și Cloșca cei ce le-au ispășit.

Ori-care ar fi fost partea lor la reșcoala dela 1784, ori cât de vinovați ar fi fost de crușimile săvârșite în timpul acelei revoluțiuni, prin moartea lor păcatul s'a șters.

Horia și Cloșca au fost frânți în roata călăului: dreptatea s'a făcut; omenirea și-a primit satisfacțiunea.

Viața lor, — mai mult nu s'a putut cere: a ne mai cere acum și memoria lor, aceasta e prea mult! — aceasta nu o putem da!

Când și cu ei sînt puși în rînd cu comunii făcători de rele, denunciați drept nisce tâlhari ordinari, am fi trădători față cu neamul nostru, dacă ne-am lăpăda de dinșii.

N'au venat acești oameni folosul lor particular, ci s'au expus pentru binele obștească al nostru, au urmat o țintă, care

era atât de dreaptă, încât în ziua morții lor a fost ajunsă; au fost frânți amândoi în roata călăului, dar' ni s'a făcut dreptatea, pe care o căutaseră ei, li s'a dat iobagilor ardeleni dreptul de liberă migrațiune, și din ziua, în care au câștigat acest drept, au început a fi și ei oameni în lumea aceasta.

Să ne ferească Dumnezeu de soarta lor, dar' memoria lor ne este binecuvîntată, căci prin ei ni-a venit pacea, de care ne-am bucurat timp de aproape șese-deci de ani.

Revista politică.

Sibiu, 15 Februarie st. v.

Desbaterea specială a proiectului pentru reforma casei de sus înaintază cam anevoie. Nici nu scim, că de ce se mai perde atât timp cu cestia aceasta în casa de jos, când aci și altcum nu se va pute modifica nici un ș. Până când guvernul maghiar e hotărît a face un compromis și a primi mai mult amendamente ale opozițiunii, în dietă d-l ministru-președinte combate în cel mai hotărît mod toate modificările, cari apoi în urma acesteia se resping și de cătră majoritate.

Unele persoane intime ale d-lui Tisza, precum etavernicul Szögyény-Marich, vice-președintele casei magnaților, contele Vay și un episcop, care de present petrece în Budapesta au încercat pertractări cu unii membri opoziționali ai casei de sus voind a înduplica pe cesti din urmă prin tot soiul de promisiuni spre primirea proiectului de reformă. Până acum nu au avut însă încercările aceste nici un rezultat.

Mai caracteristic e aceea, că până când d-l ministru-președinte pledează în casa de jos pentru primirea nemodificată a proiectului, oamenii sei de încredere conferează cu membrii casei magnaților și declară, că ministrul-președinte e inclinat a lăsa să cadă dispozițiunile, pe carișel le zăpăzără în casa de jos. Ce va să dică aceasta? — Nu e destul cu atîta! Se mai povestesc, că ministrul-președinte a declarat de vreo câteva ori în clubul partidei liberale, că proiectul pentru reforma casei de sus trebuie să se primească fără nici o modificare în casa de jos, ear' modificățiunile să se conceadă casei de sus.

Acum fie-ne permis a întreba, că între astfel de împregiurări, ce mai caută opozițiunile în dietă? Toate modificările proiectului sînt a priori perhoroscate de cătră ministrul-președinte, și opintirile partidelor opoziționale, de a corege proiectul se adevăresc cu totul de superflue. Dacă lucrurile aceste n'ar fi atât de triste pentru viața constituțională în Ungaria, și s'ar pără oare-cum comice. Dl Tisza se joacă de-a mâța oarbă cu partidele din țeară, — dejosesc parlamentarismul și își dovedesc, mai scim noi de-a cătea oară, că în Ungaria dreptul nu mai poate ajunge la valoare.

Cu privire la dreptul de votare al membrilor croați ai noiei case de sus, guvernul a aflat în proiectul seu o rană, și își exprimă acum indirect în „Pol. Corr.“ părerea, că ar fi bine, ca §-ul 9 al proiectului de lege, care conține nisce

dispozițiuni ominoase în privința dreptului de votare al membrilor croați în cestiuni curat ungueresci și în cestiuni de interes general, să se modifice într'acolo, că toți magnații fără excepțiune, cari în înțelesul noului proiect pot fi membri ai casei de sus, au aceleași drepturi, și pot ave loc și vot la toate consultările casei de sus, fără considerare la aceea, că unde posed averi, în Ungaria sau în Croația. Aceasta e un pas al guvernului spre acceptarea modificărilor în proiect. Pe rînd, pe rînd foaia oficioasă își va exprima din poruncă mai înaltă păreri preste păreri, — până când va fi de părerea, că tot proiectul trebuie modificat. Cine n'a mai audît, cum se aduc legile, își poate face o idee despre acesata din legislațiunea maghiară!

În casa deputaților din Austria a venit în 25 Februarie pentru a doua oară pe tapet propunerea lui Richter cu privire la o înțelegere între monarhia noastră și Germania în privința măsurilor de scutire în contra concurenței rusești de cereale.

Propunătorul a observat, că prin ridicarea vămilor din Germania, ce s'a ivit dela insinuarea propunerii sale încoaci, aceasta nu și-a pierdut nimic din actualitatea sa. După-ce vorbitorul face o asemănare prin cifre între produsele agricole din statele europene, vine la concludiunea, că Franția trebuie să importeze cereale în preț de 310 milioane, ear' Germania în preț de 160 milioane, până când monarhia noastră poate pre lungă un export de 150 milioane numai un import de 75 milioane arătă, și că astfel ar rămâne un plus de 75 milioane în favorul exportului. Dice, că idea cea mai bună față cu primejdia comună ar fi o înțelegere a monarhiei noastre cu Germania, spre a pune stavilă ruinei producțiunii de cereale în Europa centrală, prin vămi agrare de scutire. Vămile de scutire în direcțiunea aceasta sînt un *malum necessarium*.

Conferența vamală austro-ungară încă a adus hotăriri față cu ridicarea de vămi efectuită de cătră Germania. Acele așteaptă numai aprobarea guvernelor respective. Unele puncte vor trebui să se aducă *ad referendum*, deoarece-ce nu e vorba numai de a scuti articolii noștri de export în contra concurenței externe, încât acele vor perde din preț atât în piețele germane, cât și eventual în cele franceze, ci de a exclude după puțină din Austro-Ungaria importul acelor articoli de industrie, pe cari noi îi primim în mare parte din Germania și Franția, și cari s'ar pute produce cu multă ușurătate și la noi în țeară. Din acest punct de vedere se va așterne legislativelor spre votare o ridicare însemnată a vămilor pentru o mulțime de produse industriale importate la noi, prin care apoi îndeosebi acele state, cari exclud produsele noastre brute, vor ave fără îndoială să sufere o mare scădere cu privire la exporturile lor. Hotărîrea vămii pe cereale, care e pusă în perspectivă, privește îndeosebi concurența grânelor ruse, americane și indiene, deoarece-ce importul liber al grânelor românesci, care e de o mare importanță și pentru morile noastre, nu se poate împedea, până când nu se va sfîrși convențiunea comercială cu România, adecă până pe la sfîrșitul anului 1886.

Desmînțirea înaintării Rusiei spre Herat n'a dat de creșterea la cercurile normative din Berlin; așa se vede că afacerea aceasta e încă în stadiul prim al dezvoltării. De altă parte un comunicat al ziarului „N. fr. Pr.” ne spune, că în Herat există o partidă, care insistă strașnic pentru protectoratul Rusiei. Intenția Englezilor de a se așeza în Herat, se consideră de fapt, și pentru aceea pledează presa rusească pre lungă pretenția, ca Rusia să ocupe Herat-ul cu posibilă grabire.

Încă odată curtea cu jurați din Sibiu

Sub acest titlu ziarul cotidian din Sibiu „Siebenbürgisch-Deutsches Tageblatt” publică ca prin al nruului său de ieri un al doilea articol de cuprins politic în afacerea curții cu jurați din Sibiu amenințată cu desființare din cauza — pentru Maghiari destul de justă — că au pronunțat un verdict achitător în două procese intentate diarelor „Observatorului” și „Tribunei”. Ne alăturăm și noi la convingerea organului național sășesc: că un pas atât de însemnat cum ar fi desființarea curții cu jurați din Sibiu — și numai desființarea ei — nu îl poate face nici chiar guvernul unguresc. Cestiunea e cu mult mai gingașă, decât o predă Blasiu Orbán. Dl Orbán știe bine că noi nu credem că statul maghiar se simte atât de puternic încât să încalce dreptatea cu atâta ușurătate. — Eată și cuprinsul articolului din „Siebenbürgisch Deutsches Tageblatt”.

„Asaltul presei maghiare în contra curții cu jurați din Sibiu s'a tractat în articolul ziarului nostru intitulat „La procesul de presă în contra „Tribunei” mai mult din punct de vedere formal și juridic al aceluia proces de presă. Resultatul expunerilor noastre a fost, că se aruncă pe nedrept cu petrii asupra curții cu jurați din Sibiu din cauza aceluia verdict achitator, deoarece-casul din cestiune nu se poate clasifica sub definițiunea §-lui 173 al legii penale. Prin aceasta devine nimica totodată și suspectarea aceea încă mai fără înțeles, că curtea cu jurați mult calumniată are tendențe dușmănoase statului. Cestiunea are însă și o latură politică, care e mai ponderoasă decât cea juridică; ea cuprinde o parte din cestiunile interne cele mai ardente ale Ungariei, o parte a cestiunii naționalităților, și de aceea merită să îi ne uităm în ochi.

„Verdicturile achitătoare ale curții cu jurați, nu ne convin nouă Maghiarilor, ergo se o stergem. În aceste puține cuvinte zace întreagă argumentațiunea politică a deputatului Blasiu Orbán și a publicisticii maghiare. Aceasta e ușor

de dis și și mai ușor de făcut, deoarece-cu puterea pentru aceasta o au factorii normativi din Budapesta, și cine i-ar pute împede de a face ca să urmeze vorbeii îndată făpta și a procura astfel o satisfacție splendidă geniului vătămă al ideii de stat maghiar? Decât-că astfel argumentează numai impetuositatea publicistică, numai șovinismul național; însă bărbatul de stat mai rece cugetător și condus de vederi mai largi și-ar da un testimoniu miserabil, dacă s'ar lăsa condus în decisiunile sale numai de impulsul sentimentului, sau chiar de goala mângâiere de domnie. Atâta îi e clar și Maghiarului celui mai încarnat, că sentența puterii, care șterge din șirul celor vii curtea cu jurați din Sibiu nu numai că nu resoalvă criza internă în viața naționalităților din Ungaria, ci tocmai o înăpresce, — și nu va fi spre binele nimenui — de a sporii dificultățile interne. Înainte de toate însă acei politici aprigi de sânge nu cugetă cum ar lovi o astfel de măsură în contra dreptății, a cărei aparență exterioară — cel puțin — e silit să o apere și cel mai tare.

„Înființarea curții cu jurați din Sibiu s'a făcut după restaurarea constituției unguresci, în un timp, când națiunea maghiară conducătoare tracta încă sub ehoul acelor promisiuni strălucite, cu care căutau corifeii lor să câștige naționalitățile nemaghiare ale țării, ca să-i plătească cu puțin în fața asigurării sârbătorești din adresele dietei regnicolare din Pesta din anii 1861 și 1866 îndreptate către Coroană: „Noi voim ca să garantăm toate pretensiunile naționale ale concetățenilor nostri nemaghiari, întru cât aceasta se poate face fără de jertfărea independenței sale legale . . .

„Procedând din principiile fundamentale ale constituțiunii directivea noastră va fi totdeauna: dreptate și considerație față cu toate clasele cetățenilor statului fără deosebire de religie și limbă. Vom ave în vedere mai virtos . . . , că sentimentul național, ce progresa tot mai mult, cere luare în considerare și că nu se mai poate măsura cu cumpăna vremilor trecute și a legilor mai vechi“.

„Ce abis uriaș e între aceste promisiuni și între împlinirea lor faptică! Unde am ajuns după șapte-spre-zece ani de libertate și constituționalism, pe care conducătorii Maghiarilor, ce se află astăzi în posesiunea deplină a puterii, ni le-au depins atât de fermecătoare? Ce libertăți și drepturi au dat — sau mai bine am dice ne-au luat, — aceste naționalităților și cu deosebire nouă Sașilor Ardeleni? Și după atâte jertfe dureroase în drepturi și libertăți, acum mai cer încă și stergerea curții cu jurați din Sibiu, care ne-a scutit ca mângâiere în timpuri grele cel puțin libertatea cuvântului! Întru adevăr e curioasă dreptatea, în numele căreia se cere stergerea curții cu jurați din Sibiu, din simpla cauză, că verdicturile aceleia nu-i convin

publicisticii maghiare. Se pot acum închipui și urmările curei patriotice extradându-se — conform receptului acestor-fel de magistri vindecători politici — presa germană și română curților cu jurați maghiare din Cluj și Mureș-Oșorhei. Nu e trebuință de multă fantasmă sau cunoscință de oameni pentru a ști înainte, cum ar proceda jurații de acolo cu un acusat de naționalitatea germană sau română. Dl Blasiu Orbán și soții sei de principii țiaristi nici nu ascund, că urmăresc nimicirea presei germane și române. Noi sîntem însă de convingerea, că o astfel de apăsare, care e spre rușinea primei condițiuni de dreptate, e în contra chiar și a prudenței politice.

„E un fapt necontestabil, că în Ardeal pre lungă cele 600.000 Maghiari mai trăiesc de două ori atâția cetățeni de naționalitate română și 200.000 concetățeni de naționalitate germană. E mai departe — constatăm cu durere — fapt, că politice de stat, ce domnesc de șapte-spre-zece ani, nu i-a succedat a da țării pacea internă atât de necesară. Germanii și Românii sînt foarte nemulțumiți cu stările actuale, fiindcă își ved amenințată existența lor națională și această îngrijire, ce de sigur rezultă din un impuls moral înalt, trebuie să crească cu atât mai mult, cu cât toate aparențele vieții politice și sociale arată nisuița rasei domitoare de a da expresiune desnaționalisării naționalităților nemaghiare.

„E prin urmare un ce natural strigătul, prin care dau și ele expresiune simțământului lor opresionat. Ele o fac într-o atît, în cât le conștientă limitele ce s'au pus și libertății de presă. Iee-li-se și puțința exprimării convingerii, și sentimentul înădușit va cere ușurare pe alte căi. Nu încapă în doială, că și în interesul statului ca și în al tuturor, e cu mult mai favoritor, dacă pentru nemulțumirea faptică ce există, rămâne deschis un ventil de siguranță în puțința exprimării convingerilor, decât dacă suprimarea cuvântului liber sîlesce a pași pe căi secrete dar mai primejdioase. Națiunea maghiară o știe aceasta mai bine din istoria luptei sale constituționale celei mai nouă și nici un Maghiar prudent, nici chiar Blasiu Orbán, nu va crede, că cestiunea naționalităților din Transilvania s'ar pute rezolva în mod indiferent prin desființarea curții cu jurați din Sibiu și prin înființarea de societăți de maghiarizare.

„Am mai revenit odată la verdictul curții cu jurați din Sibiu dându-ne privilegiu imediat la aceasta un articol al numărului ultim al ziarului „Pester Lloyd” (nr. 54 din 24 n. l. c.). Acest articol al ziarului oficios, care se poate privi a bună seamă ca precursorul răspunsului ministrului de justiție Pauleer la interpelațiunea deputatului Blasiu Orbán, care, vedînd nu numai în faptă un delict în cunoscutul articol al „Tribunei” ca o faptă complinită, fără de a încerca baremi o motivare juristică, se nisuesce — și în

aceasta zace tendența principală a articolului — a arunca năsip în ochii publicului lesne creșător, că adecă nici vorbă nu poate să fie despre o apăsare a naționalităților nemaghiare și nu există nimic „ce ar fi fost în stare să desteste mânia îndreptățită a acusatului pentru a sîvîrși o faptă clasificabilă după legea penală.“

„Pentru a ilustra „concesiunile” făcute naționalităților nemaghiare, cari, după cum se dice, sînt atât de extinse „încât fără vătămara intereselor justiției și fără ca statul maghiar să renunțe de sine, nu se pot extinde mai departe“, — citează „Pester Lloyd“ legea de naționalități (art. de lege 44 din 1868) relativ la usul limbilor la judecătoria. Durere însă că aceste dispoziții nu se observă și figurează numai ca paradă pentru străinătate! Astfel: nici o cerere, nici o singură acuză, nu se rezolvază în limba, în care s'a predat ci exclusiv numai, în limba maghiară; protocoalele asupra pertractărilor procesuale nu se poartă în limba protocoală a respectivelor jurisdicțiuni, ci exclusiv numai în limba maghiară; tot astfel sînt hotărîrile judecătorești numai în limba maghiară; alte acte dela advocați nu se primesc decât scrise unguresce, etc.

„Altcum și „Pester Lloyd” trebuie să recunoască, că „dacă nici nu s'au făcut schimbări neesențiale în dispozițiunile aceste (legea de naționalitate), totuși s'au făcut în aplicarea practică a acestora“; el înregistrează ca motive, ce au dat privilegiu la „schimbările” aceste, despărțirea justiției de administrația cuprinsă în articolul de lege IV din anul 1869, și organizarea tribunalelor regesci și a judecătorilor cercuale ca judecătorii de prima instanță în anul 1871. „Ca urmare firească a acestora sînt de a se conduce la toate judecătorii ordinare, protocoalele de pertractare și cărțile funduare în limba maghiară, de a se aduce hotărîrile în limba aceea și apoi eliberarea unei hotărîri judecătorești fără îndoială nu se poate efectui în altă limbă, decât în cea maghiară.“ Cu un cuvînt: „aplicarea practică” a dispozițiilor legii de naționalitate consistă în desconsiderarea deplină a aceleia. Dispozițiunile legii de naționalitate nu au fost modificate nici prin articolul de lege IV din anul 1869, nici prin transformarea judecătorilor de prima instanță. Aceasta a recunoscut-o și ministrul de justiție Perczel, antecesorul dlui Pauleer, recunoscînd prin un răspuns dat deputaților de odinioară Trauschensfels și Stănescu, că prin legea de față nu se poate justifica înlăturarea limbilor nemaghiare din praxa judiciară, ci se pune în perspectivă o novelă de lege, care va sancționa starea nelegală a lucrului, o novelă, care până în ziua de astăzi nu s'a alcătuit, nici nu s'a proiectat.

„Abstrăgînd dela nedreptatea formală a praxei judiciare actuale, dominațiunea exclusivă a limbii maghiare e o apăsare a locuitorilor nemaghiari, a majorității țării. Să se cugete omul numai la citările maghiare ale partidelor, la publicațiunile

Foita „Tribunei”.

Din Bucovina.

Petrecerea în Cernăuți a domnișoarei Agata Bărsescu s'a terminat cu o dureroasă desamăgire pentru frații nostri Bucovineni: în urma unei depeșe primite dela direcțiunea teatrului de curte, dșoara Bărsescu a părăsit la 21 l. c. Cernăuți, fără ca să fi putut lua parte la cele două reprezentațiuni puse la cale de dilentanții români.

La plecarea artistă distinsă a fost însoțită până la gară de un public numeros, societatea „Armonia” i-a predat o liră frumoasă și nobilimea română o cunună de argint. Sârbătorită, mulțumind pentru aceste manifestări, s'a adresat la public ostentativ și în limba românească, deoarece-cu în „Gazeta poska” se dișese, că Românii se mândresc cu artiste, cărora li-ar fi rușine să vorbească românește.

Precum ni se scrie din Cernăuți, mai ales Polonezii deacolo n'au putut să nu-și deie de gol pisma pentru onoarea ce le-o face Românilor un talant ca al dșoarei Bărsescu, și mult cred, că plecarea neașteptată a artistei e urmarea unei intrigi țesute pentru mahnirea fraților nostri, ceea-ce nouă nu ne pare deloc probabil.

Pentru teatrul german din Cernăuți reprezentațiunile date de dșoara Bărsescu au fost, precum ni se spune, o adevărată mântuire.

La 23 l. c. a fost promovată la gradul de doctor în teologie dl Raileanu, din România.

În timpul celor din urmă cinci ani facultă

tatea teologică din Cernăuți e frecventată și de tineri din vecinele țări ortodoxe, îndeosbi de Români din România și din Banat, diecesa Caransebeșului. Corespondentul nostru, dându-ne notița despre promovarea dlui Dr. Raileanu, — relevă zelul și purtarea simpatică a colegilor bănațeni, în comparațiune cu cei veniți din România, pe care îi găsesce mai mult ori mai puțin presumpțioși. —

Ni se trimite din Bucovina o rectificare a amănuntelor comunicate de noi relativ la *museul Bucovinean*.

În anul 1885 avînd a se deschide universitatea din Cernăuți, comitetul țării a decis, ca să se treacă frumosul ei muzeu în posesiunea universității.

Prin urmare muzeul nu este desființat, ci și-a schimbat numai proprietarul, avînd a servi unui scop mai înalt și mai folositor.

Asemenea trebuie rectificată și informațiunea privitoare la originea dlui conservator Cavalier de Gutter. Domnia-sa nu este „străin” precum este numit în acel articol, ci un vechiu Moldovean. Bunul seu a fost proto-medic în Suceava încă înainte de a fi ocupată Bucovina de către Austria; și a murit de ciumă la Galați, ear' tatăl-seu a murit ca primar al Sucevei. Pe lungă aceasta conservatorul nostru dl cav. de Gutter a arătat totdeauna un mare interes pentru trecutul patriei sale. Domnia-sa are știință despre toate tesaurile istorice din patria sa, el posedă un arhiv de copii a tuturor monumentelor mai însemnate din Bucovina, precum

și o frumoasă colecțiune de lucruri antice, aflate în sînul pămîntului.

Pentru întregirea informațiilor privitoare la preocupățiunile archeologice ale Bucovinenilor, ne luăm voie a comunica cetitorilor nostri câteva părți dintr'o scrisoare ce dl *căpitan Gutter* a binevoit a ne adresa:

„De mai bine de 25 ani mă ostînesc să înființez în scumpa noastră Bucovină o societate archeologică, care să pună capăt întinsei risipi ce se face cu antichitățile ce atât de des se găsesce la noi. N'am reușit, decât dându-mi puțințele mijloace proprii, ca să înființez (la 1870) așa numita „Societate de muzeu din Siretiu,” care a adunat un mic capital, îndestulitor pentru cumpărarea tuturor antichităților, ce s'au găsit în timp de 14 ani, acum însă, începînd cu luna Aprilie, a secat, și, precum s'a vădut la adunarea generală, societatea se va dizolva în lipsă de interesare, dacă nu se vor întempla minuni, și dacă nu se vor deschide pungile, un rezultat, pe care numai presa noastră patriotică îl poate obține.“

„70—80 membri, plînd fie-care anual numai un florin, ar fi destul, ca să se poată cumpăra toate antichitățile găsite aici.

„Se înțelege, că și numai pentru aceasta ar fi destul, nu însă spre a se face săpături la curtea domnească din Suceava, ceea-ce va rămîne un pium desiderium, cîntă vreme nu se va găsi un Român bogat, care să jertfească vre-o 200—300 fl., mai mult nu s'ar cere. Această curte cu zidul ei de apărare, gros de cinci metri, a fost adeseori bătută de dușmani și trebuie să ascundă comori în ea. Atît această ruină, ca și imposanta catedrală

(Mirvuț), ce se află în fața ei ar trebui să se conserve ca reliquii naționale.

„Numindu-mă conservator, ministrul m'a însărcinat să descriu cele 11 biserici vechi din Suceava, și în raportul meu din anul 1884 a făcut propunerea pentru restaurarea acestora.

„Am mai descris mănăstirile Putna, Sucevița și Dragomirna, vechile biserici din Rădăuți (I), 2 din Siretiu și St. Onufrie. Acum mai descriu mănăstirile desființate, Humora, Horodnic, St. Ilie, Petronți, Horeza și celelalte.

„De mulți ani acum am dat în Siretiu de un val înalt, la spargerea căruia lucrau mai nainte trei lucrători, ear' acum lucrează unul singur, făcînd cărămîți. Cărămidarii au găsit în el obiecte preistorice, pe care Hochstätter și Saken le pun în epoca de petrară și în cea de bronz, ceea-ce se dovedesce din hîrburile găsite acolo și din alte obiecte de fier din timpul cavalerilor germani și al năvălirii mongole. Pîteni, părți de arme, ascușuri de săgeți, verigi de argint și alte asemenea obiecte am cumpărat pentru muzeul nostru dela lucrători pentru căte un bacșiș neînsemnat. Ce se va întempla de aici înainte, după-ce 'mi-au secat mijloacele, aceasta numai bunul Dumnezeu o știe. Ar fi o mare pierdere pentru știință, dacă obiectele găsite ar fi aruncate, cum au fost mai nainte.“

Să sperăm, că dl căpitan Gutter va ave cît mai curînd mulțumirea de a găsi spriginul dorit în lucrarea sa pentru păstrarea monumentelor istorice ale frumoasei Bucovine.

maghiare ale licitațiilor etc. De multe ori pentru neînțelegerea hotărârii maghiare.

„De câte ori se nebagă în seamă termine însemnate din cauza nepriceperii rezoluțiilor scrise ungurese și se primejduesce prin aceasta averea cetățenilor. Toate acestea nu pot nici la o întemplantare să servească intereselor justiției. A apăsă averea și viața și a cetățenilor nemaghiari, e un postulat, care se poate adresa statului unguresc și fără de a renunța acesta la sine!” „Pester Lloydul” află însă natural și lucrul cel mai natural și lucrul cel mai natural îl privește ca nenatural; astfel acest diar continuă: „Că dela fie-care funcționar de justiție se cere ca condițiune sine qua non cunoașterea limbii maghiare și că prin urmare în lucrurile de justiție, cari se poartă cu intervenirea advocaților, exclusiv limba maghiară are să se întrebuintezeze, — aflăm a fi un lucru atât de firesc, încât ar fi de tot superfluu a mai cita motive pentru aceasta; și tot atât de firesc e că în pertractări penale procurorul de stat are să se folosească la judecătoria de limba maghiară, că din partea apărătorilor încă se cere întrebuintarea acestei limbi, că rezoluțiunile judecătorești să se publice mai întâiu în limba ungurească și că la cererea interesatilor să se traducă în limba lor proprie numai atunci (Când? întreabă diarul săsesc), și că e imposibil a acorda o înțelegere poliglotă între judecătoria, procurorul de stat și apărător, pentru simpla plăcere a publicului present, pentru-ca acesta să-și câștige de îndată imediată cunoștință asupra decursului pertractării.

„Atât de „superfluu” n'ar fi totuși motivarea silei ce se face advocaților pentru-ca acestia să-și concipieze actele lor numai ungurese; chiar această silă pune partidele în neputința de a controla mersul proceselor încredințate advocaților și formează astfel un mur despărțitor între justiție și populațiune. Tot atât de „natural” lucru va afla fiecare om imparțial în împregiurarea, că la pertractările penale acusatul nemaghiar nu pricepe acusa maghiară și vorbirea de apărare dîsă pe ungurese; aceasta poate fi cu atât mai puțin „naturală”, cu cât procedura penală îi obligă pe președinții judecătorilor a adresa acușărilor, după terminarea pledearelor, întrebarea: Ce au de adaus la cele expuse (după praxa existentă în multe casuri nepricepute)?

„Nu e dar' o urmare naturală împregiurarea, că în fața acestor stări cetățeanul nemaghiar al acestei țeri e cuprins de o neliniște adîncă? Înzadar îndrumă „Pester Lloyd” pe „frații Sași” — „în al căror interes, după cum țice, se pare că e țipetul de durere al „Tribunei” — la exemplul altor state. Noi și ceilalți cetățeni nemaghiari ai acestei țeri poligote ținem strict la drepturi, cari noi ni le-am câștigat aci, la promisiunile hipocrite, ce ni s'au dat și nu s'au împlinit, la legile, ce, fără de a fi abrogate formal, în praxă nu se observă. Nu ne putem împretini cu gândul, că nouă trebuie să ne fie mai rău decât locuitorilor din Turcia, pentru cari ambasadorul austro-ungar contele Zichy, în înțelegere cu plenipotențiatul englez marchisul Salisbury în conferența din Constantinopol dela 1877, a cerut usul limbii populului în administrație și justiție pre lângă limba turcească”

Cronică.

O deputație a consistorului gr. or. archidieceșan la Maiestatea Sa. În afacerea cestiunei „mille împărătesci” pleacă la Viena mâne, Sâmbătă, o deputație a consistorului gr. or. archidieceșan, compusă din Preacuvioșia Sa dl archimandrit și vicar archiepiscopesc Nicolae Popea, ca conducător, și din domni asesori consistoriali: Zacharie Boiu, Dr. Ilarion Pușcariu, Anania Trombițaș și Eugen Brote. Această deputație a fost prevedută și hotărâtă de ultimul Sinod al archidieceșei pentru eventualitatea, că pașii făcuți la minister nu vor avè rezultatul dorit. Dl ministru Trefort, precum sîntem informați, a răspuns cu un refus pe cât de — scurt pe atât de nemotivat.

Prelegere publică. Duminecă în 17 Februarie v. (1 Martie) dl I. G. Barițiu va ceti și analiza balada „Dorobanțul” de Sava N. Șoimescu, în localitățile casinei române din Sibiu. Începutul la 6 oare d. m.; bilete de întrare cu prețul de 20 cr. de persoană (pentru studenți jumătate) se vor căpăta între 5—6 oare la cassă.

Societatea de maghiarisare ardeleană își va ține adunarea la Cluj pre la începutul lui

Martie. Diarele unguresci află, că la această adunare vor lua parte mai mulți comiți supremi, vice-comiți și protonotari, apoi inspectorii de scoale și mai mulți deputați dietali ardeleni. Ba chiar și vestitul Bela Grünwald se fi promis, că va onora cu prezența sa această adunare, cu care ocaziune va ține o disertațiune despre cestiunea naționalităților, pentru a cărei rezolvare marele bărbat de stat și-a jertfit viața. La ordinea țilii e prin Cluj localitatea, ce o să cuprindă pe atâte somități maghiare, care se adună cu scopul filantropic de a milui naționalitățile ardeleni cu sciința limbii maghiare. Se grăbesc dar', să nu treacă vremea, și noi le-am spus-o, că a trecut. —

Comitele suprem provisor din comitatul Bistrița-Năsăud are să substearnă răspunsul, dat de congregația acestui comitat, ministrului de interne, deoarece-ce punctul al 2-lea din rezoluțiune suprimă convingerea individuală (!) a funcționarilor. — O corespondență apărută în „Kol. Közl.” dorăscă ca comitele Bánffy să fie dispensat de conducerea comitatului Solnoc-Dobâca ca să-și poată îndrepta lucrarea întru fericirea „neglesului comitat Bistrița-Năsăud”.

Promovări. Ni se scrie din Viena: Cu o deosebită bucurie vin a vă aduce la cunoștință o scire, care la toți Românii, cari petrecem aci în Viena ne-a umplut inima de satisfacțiune, o scire, care în parte interesează pe respectivul, ear' în înțeles mai larg e și de interes național. Astăzi la oarele 12 ameași, dl Nicolae Poppa, din Satulung de lângă Brașov în Transilvania, fu promovat la gradul academic de doctor în medicina universală. Cu această ocaziune s'a arangiat și un banchet. La această festivitate pentru dl Dr. Nicolae Poppa au luat parte mai mulți inteligenți și studenți români aflători aici în Viena. x.

Notar Evreu. Întemplantându-se alegerea de notar în comuna Batinu — situată în apropierea Gherlei — s'a ales de notar cu 12 voturi Fenerstein — jidov — față de românul Stefan Pinteș care a obținut 10 voturi; adică cu diferența de 2 voturi.

Din Timișoara se scrie, că comitetul de 30 ales pentru candidarea unui primar a ținut la 25 l. c. n. seara o conferență. Conferența a decurs în mod foarte sgomotos și nu a putut reuși la nici o învoală. S'au pus în candidație: senatorii orașenesci Bogma și Nagy și prim-notarul Telbisz. —

Ministerul a respins recursul mai multor reprezentanți orașenesci înaintat în contra stabilisării teatrului maghiar aprobând stabilisarea lui. Sub președinția episcopului Brancovics s'a ținut ieri o conferență sinodală, la care au luat parte o mulțime de preoți externi.

Cualificația cerută la numirea de inspectorii scolari. Cu ocaziunea desbaterilor asupra bugetului ministerului instrucțiunii publice dl Trefort s'a legăuit, că va lua pe viitor în mai de aproape considerare cualificațiunea recerută dela inspectorii de scoală. Pentru comitatul Zips a numit inspector de scoală pe un concipient din ministerul de instrucție al cărui tată a fost corteșul de frunte al dlui Trefort; pentru Arad și comitat a fost numit, după cum am comunicat, un Arpad Varjassy. Ca adaus la aceste sciri însănmăm, că o foaie din Arad enumăra între meritele s'au cualificația lui Arpad Varjassy împregiurarea, că tata numitului a fost de două ori candidat de deputat liberal.

Panslavism în Viena. Din Viena se comunică: Demonstrațiunile panslavistice au ajuns la ordinea țilii și în cercurile slavice de aci. Adeseori aceste demonstrațiuni sînt de un caracter acut panslavistic. În adunarea generală dela 24 l. c. n. a societății „Akademicky Spolek” la care au luat parte delegați de ai tuturor reuniunilor slave de aci precum: dela „Ognisko”, „Tatran” (slovăcească), „Zvonimir” (croată) și „Sicz” (ruteană), s'a vorbit despre comunitatea tuturor Slavorilor Austriei. N'au lipsit din aceste vorbiri expectorațiunile cele mai violente în contra Ungariei. Reuniunea Cehilor, „Komensky” arangiază earăși o cercetare în masse a teatrului din Brunn. Expediția, ce se va face în 8 Martie, e o demonstrație fățișă. În invitor se țice: „E vorba să întindem frașilor nostri din Moravia mâna de prietinie spre a-i împintena la activitate nouă pe terenul naționalității.”

În senatul României s'a adresat o interpelație ministrului de externe din partea senatorului Frunzeșan, dacă ministrul față cu măsurile Austro-Ungariei, care fără nici un motiv binecuvântat împedecă exportul vitelor din România, nu se simte îndatorat, să ieie măsuri analoage oprind importul tuturor produselor industriale și agricole ale Austro-Ungariei. Interpelațiunea a fost tare aplaudată. În trei țile, se țice, va urma răspunsul ministrului.

Societatea „Scoala Română” din Suceava în Bucovina.

În raportul acestei societăți pe timpul dela Septemvrie 1883 până în Septemvrie 1884 am aflat lucruri interesante. Această societate și-a luat începutul în 2/14 Septemvrie 1883 în Suceava cu numărul de 87 de membri. Ea este astfel organizată, că se poate ramuri preste Bucovina întreagă, căci pe basa §. 10 al statutelor sale se poate înființa în fie-care comună o filială a ei. Scopul acestei societăți este, de a lucra pentru înaintarea învățămîntului la populațiunea românească din Bucovina. Comitetul central din Suceava a trimis îndată după constituirea sa invitări către inteligența țerii: către preoți, învățători, primari, notari comunali și către boerime, pofindu-i, ca să între atăt ei în societate, cât și să lucre prin comunele Bucovinei pentru înființarea de filiale. În urma acestor invitări se și înființară până în Septemvrie 1884 șapte filiale, adică: 1. în Vama cu 28 de membri; 2. în Câmpulung cu 71; 3. în Rădăuți cu 28; 4. în Costina cu 16; 5. în Crasna cu 31; 6. în Putna cu 21 și 7. în Vatra-Dornei cu 61 de membri. Ear' numărul membrilor centralei din Suceava s'a urcat în decursul anului dela 87 la 159. Numărul total al membrilor societății era deci după un an de țile 415. Membru al societății poate fi fie-care persoană bărbătească sau femească, corporațiune, societate sau comună, care plătesce anual anticipativ cel puțin 1 fl., sau odată pentru totdeauna cel puțin 10 fl. v. a.

Veniturile centralei din Suceava se suiră în decursul anului la suma de 1921 fl. 85 cr. 1 napoleon și 80 franci, ear' cheltuielile la suma de 1136 fl. 92 cr. v. a. Mai toate aceste cheltuieli s'au făcut acordându-se ajutoare școlarilor s'ermani, dar' bravi, zeloși și talentați dela gimnasiul românesc din Suceava. Prin aceste ajutoare li s'a făcut multor școlari cu puțință să studieze și să se înzestreze cu sciințe, ca să poată fi odinioară folositori națiunii. Despre activitatea filialelor încă nu s'a putut refera în Septemvrie, fiind unele abia înființate. Activitatea lor se va descrie în raportul pentru anul curent.

Din cei 415 membri ai societății sînt după starea lor: 120 țerani, 63 preoți, 52 ampioiați de toate categoriile, 31 doamne, 30 învățători de școli populare, 24 neguțători, 22 profesori de școli secundare, 2 profesori de universitate, 19 studenți de universitate; 9 boeri și anume: un Jidov, cinci Armeni și numai trei Români; 8 cantori bisericesci, 7 țerance, 6 domnișoare, 5 meseriași; 2 profesoare, adică: d-na Botezat din Suceava și d-șoara Georgescu din comuna Greci în Dobrogea; 3 militari, 4 privați, un advocat, o comună sătească, o epitropie bisericască și o societate, adică „Junimea” din Cernăuți.

Numărul de 415 membri, ce și-a câștigat societatea în decursul unui an, este mai mic, de cum s'a așteptat. Adevărat, că din Septemvrie s'a mai sporit acest număr, dar' zelul altor popoare pentru astfel de societăți, nu-l aflăm la Bucovineni. La Germanii Austriei a crescut numărul membrilor societății „Deutscher Schulverein” anul trecut cu 20,000. Zelul Cehilor pentru astfel de societăți este și mai mare, decât la Nemți. Societatea Cehilor „Matica skolska” are 15,000 de membri, dispune însă de venituri mai asemenea de mari, ca și „Deutscher Schulverein”, care are 85,000 de membri. Averea acestei societăți germane a crescut în trei ani la suma de 225,000 fl. Nu aflăm nici o proporțiune între zelul acestor două popoare pentru scoală și între zelul Bucovinenilor. Și totuși se cere dela Bucovineni, cari au rămas în cultură, precum arată statistica, în urma tuturor popoarelor din Austria, mai multă stăruință, mai mari jertte și opintiri, decum dela Germanii sau dela Cehi, a căror cultură și naționalitate aste asigurate, fiind ei cele mai avute și mai luminate popoare din Austria. Cultura lor nu mai poate fi periclitată și innădușită de celelalte popoare.

Ni se va răspunde poate, că zelul acestor popoare pentru scoală este chiar rezultatul culturii lor, căci oamenii luminați știu prețuș scoala. Dacă este aceasta adevărat, atunci întrebăm: De unde și cum vine, că în societatea „Scoala Română” din Bucovina au întrat 120 țerani români și 7 țerance române, pe când alte stări, cari se numără la „inteligență”, sînt reprezentate atăt de rău?

Faptul acesta arată lămurit, că nu poporul de jos este vina miseriei noastre culturale, ci stările noastre de sus nu sînt de nici o treabă. Pentru Bucovineni am trebui să derivăm cuvîntul „intelligentia”, ca să se potrivească, „a non intelligendo” după noima derivării lui „lucus a non lucendo.” Unii patrioți de ai nostri dorăsc să înființeze o gazetă populară, ca să lumineze și deștepte poporul. Noi le țicem: Înființați o gazetă pentru deșteptarea și luminarea inteligenței noastre, căci țeranul este cu mult mai inteligent decât dînsa! Dacă inteligența noastră și-ar înțelegă misiunea și și-ar împlini datorința sa, noi am fi fericiți, căci poporul este bun și inteligent, dar' nu are conducători. Stările de sus însă sînt în timpul din urmă conduse în activitatea lor curat numai de egoism și deșertăciune. Abaterile sînt: *rari nantes in gurgite vasto*. Aceasta este calamitatea națională din Bucovina.

Frumos este reprezentat în societatea „Scoala Română” clerul de jos. Clerul înalt însă lip-

sesce aproape de tot. Faptul acesta se poate lămurii, voui să tac însă, căci: *Difficile est scitiram non scribere*. Ca om de pace voui mai aștepta sperând, că clerul înalt, urmând exemplul laudabil al clerului de jos, se va înscrie în curînd în societatea aceasta, care ar trebui să cuprindă toată suflarea românească, dela opincă până la Vlădică.

Spre a mări veniturile societății a adresat comitetul central primăvara trecut un apel către publicul român, rugându-l, să spriginească prin oferte benevole scopurile societății. Acest apel s'a răspândit în 400 de exemplare. Până acum s'au înturnat numai vreo 40 de liste cu o sumă rotundă de 500 fl. Avînd comitetul central, cum mi se spune, de cuget, să țipărească pentru viitoarea adunare generală un raport despre trebile societății din Septemvrie 1883 până în Septemvrie 1885, ar fi de dorit, ca acei domni, cari până acum încă nu au reînturnat listele, să le reîntoarne până în vreo două trei luni, pentru-ca să afle publicul în raportul societății consemnat tot dinarul, ce l'a contribuit.

Un preot dela sat și membru al societății „Scoala Română”.

Posta ultimă.

Budapesta, 26 Februarie n. Iuliu Verhovay a declarat cu privilegiul pertractării procesului criminal, intentat în contra lui, că el n'a avut nici o înrîurînță asupra administrațiunii țiarului și asupra administrării banilor.

Berlin, 26 Februarie n. Conferența de Congo a ținut cea din urmă ședință. Bismarck a mulțumit plenipotențiaților în numele împăratului, a urmat apoi subscrierea a 14 acte.

Paris, 26 Februarie n. În provincia Yuntan au fost mai multe sute de catolici masacrați.

Cattaro, 26 Februarie n. Părechea princiară de coroană a sosit aici după ameași și a fost cu entusiasm întimpinată. Orașul a fost splendid decorat. La dineu a participat principele din Muntenegru dimpreună cu suita sa.

Serviciul telegrafic

al „TRIBUNEI”.

Budapesta, 27 Februarie n. Procesul Verhovay. O scrisoare a căpitantului orașenesc raportează, că Vilkenz a fugit, precum se pretinde, la America. Apoi se cetesc depozițiunile lui Vilkenz făcute înaintea judecătorului instructor și înaintea poliției. Vilkenz a mărturisit, că a ridicat bani meniși pentru Ciangăi și că a dat adeverințe despre aceste sume. Ambii Verhovay au avut cunoștință despre această manipulațiune. Tot astfel s'a urmat și cu sumele din celelalte colecte. Vilkenz ar fi avut în vîrtețea unui contract oral dreptul de a folosi spre coperirea pretenșiunii sale bani încuși sub ori și ce titlu. Amîndoi acușății declară depozițiunile lui Vilkenz de false. Martorul Weidl declară, că Iuliu Verhovay nu s'ar fi interesat de afaceri de bani. Pokorny depune, că epistolele cu bani le primia Ludovic Verhovay, ear' Vilkenz primia mandatele postale. Cu privire la articolul: „Cea mai nouă brutalitate a procurorului general Kozma” martorul declară, că el ar fi sfătuit pe Iuliu Verhovay, să pomenească în articol de cele 8%. Iuliu Verhovay a sters acest pasagi; cum a putut el apăre totuși în țipar, aceasta nu și-o poate explica martorul. Pertractarea se continuă.

Londra, 27 Februarie n. În casa de jos Gladstone declară, că Englitera susține cele mai cordiale raporturi cu Italia; dar' de o alianță sau de o cooperatiune în Sudan n'a fost vorba nici cînd.

În casa de sus Salisbury atacă cabinetul cu vehemență. Acesta ar încărca Englitera cu nenorocire și rușine. Northbrook apără cabinetul. În sfîrșit desbaterea se amână.

Director: Ioan Slavici.

Redactor responsabil: Cornel Pop Păcurar.

Extrase din foaia oficială.

Licitațiuni:

În 16 Martie a. c. imobilele lui Ioan Popovici...

Sciri economice.

Crisa și numărul. Se știe că crisa e generală...

În acest sens s'a ridicat o discuțiune foarte interesantă...

Lămuririle și cifrele adunate de d. Laveleye sunt...

După cei mai distinși statistici, Ottomar Haupt etc.,...

Această sumă este îndestulătoare pentru a întreține...

Apoi, din cele 120 milioane cea mai mare parte rămâne...

Urmarea acestei stări de lucruri, bine și oficial constatată...

Eată dar, urmează d. Laveleye, un fapt ne mai pomenit...

Situațiunea e dar:

Pe când comerțul crește cu o înțeață uimitoare și cere...

Ca încheiere d. de Laveleye țice următoarele:

Fără îndoială, totdeauna va fi îndestul număr, căci...

D-nii Reinach și Arrendt au arătat că deprecierea...

Bursa din Budapesta.

La bursa întru început a fost o stare normală, mai târziu...

Vămile vechi și vămile noue în Germania. În următoarele...

Table with 3 columns: Vămi vechi după 100 chilgr., Vămi nouă după 100 chilgr., and various goods like Grâu, Săcară, etc.

Piața din Mediaș, 26 Februarie. Grâu hectolitra fl. 5,50 până fl. 6.—...

Bursa de Budapesta

din 26 Februarie st. n. 1885.

Table of stock market data for Budapest, including Renta de aur, Impurtulul căilor ferate, etc.

Bursa de Viena

din 26 Februarie st. n. 1885.

Table of stock market data for Vienna, including Renta de aur, Impurtulul căilor ferate, etc.

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 26 Februarie st. n. 1885.

Table of stock market data for Bucharest, including Renta amort., Act. de asig. Dacia-Rom., etc.

Licitațiune.

În 9 Martie 1885 st. nou, eventual și în zilele următoare, se vënd la moșia...

de cinci ani și 2 cai de car, 20 de care complete de boi și de cai, 20 de pluguri...

Serioasă

Desfacere totală

la

Samuil Stengel în Sibiiu.

După inventura din urmă terminată, după o reinnoită reduțiune desevrșită...

Cu deosebire sânt a se releva: Perii de haine, de cap și de dinți; pepteni de frizat...

Deoarece ce o astfel de ocaziune la cumpărarea cea mai efină foarte arareori se ivesce...

[122] 3

Banca generală de asigurare

„TRANSILVANIA“

în Sibiiu,

≡ fundată în a. 1868 ≡

asigurează pe lângă condițiunile cele mai favorabile:

- a) în contra pericolului de foc și exploziune clădiri de orice fel, mărfuri, produse de câmp, mobilii etc. b) pe vieața omului în toate combinațiunile, precum: asigurări de capitaluri pe cazul morții și pentru terminuri fixate, de zestre și de rente.

Dela fundarea institutului se plătiră:

Table showing insurance amounts and sums insured for various years from 1869 to 1883.

fl. 864,856.67 cr.

Conform bilanțului pentru 1883 fondurile de rezervă și garanție se urcă la

fl. 536,865.21 cr.

Prospecte și formulare se dau gratis.

Un biliard

bine conservat se vînde efin.

A se informa în cofetăria Frenzt.

[129] 3-3